

PRVNÍ PSYCHICKÁ POMOC

Číslo výkonu:

901-2020-11-22-07-56-14

Autorská odbornost:

(999) univerzální mezioborové výkony

Popis:

(Pokud má výkon jednoznačné indikace, uveďte je.)

Jedná se o péči poskytovanou zdravotnickým interventem, a to osobám zasaženým akutní stresovou reakcí (F43.0) ve zdravotnickém zařízení nebo na místě události. Obvykle se jedná o osoby blízké nebo pozůstalé, a to po sdělení velmi nepříznivé zprávy, jako je úmrtí pacienta, extrémně nepříznivá prognóza, přítomnost při tragické nebo mimořádné události, apod. U jmenovaných osob ze může rozvíjet akutní stresová reakce. Při jejích zřejmých a silných projevech je zapotřebí poskytnout takto zasaženým rychlou a správně provedenou podporu. První psychická pomoc zajišťuje základní péči o psychické i fyzické potřeby zasaženého. Provází jej úvodní fázi duševního zasažení psychicky nadlimitní situací. Jedná se o efektivní a bezprostředně provedený zásah, který je zároveň jednodušší a často i časově dostupnější, než krizová intervence. U významné části zasažených akutní stresovou reakcí následně není po poskytnutí první psychické pomoci nutná další péče (psychoterapie, farmakoterapie). Zdravotnický intervent je k poskytnutí péče zasaženému indikován zdravotnickým týmem. Není primární součástí sloužícího týmu, nýbrž poskytuje intervenci zpravidla v rámci příslužby/pohotovosti pro tuto činnost a na dané oddělení nebo do terénu je přivolán. První psychická pomoc tak může být poskytnuta zcela bez rizika ohrožení poskytování primární péče. Kapacita systému tedy není snižována, naopak v některých případech umožňuje rychlejší uvolnění členů týmu pro výkon jejich práce, protože intervent si péči o zasaženého přebírá.

Čím výkon začíná:

Výkon začíná výzvou týmu zdravotnického zařízení nebo ZZS k zásahu interventa.

Obsah a rozsah výkonu:

Jde o základní opatření, provedená v prvních desítkách minut až desítkách hodin od vzniku stavu. Veškeré úkony prováděné zdravotnickým interventem směřují ke stabilizaci psychického stavu u osoby zasažené akutní stresovou reakcí. Jejich cílem je podpořit kompetence zasaženého, přijetí obtížné události a umožnit vstup do procesu truchlení, či vyrovnávání se s psychicky nadlimitní událostí. Dále dočasným cílem je snížení rizika rozvoje posttraumatické stresové poruchy, psychosomatických obtíží, somatoformní poruchy, depresivních stavů a dalších psychických poruch, jejichž následný rozvoj u významné části zasažených hrozí. .

Čím výkon končí:

Výkon končí stabilizací aktuálního psychického stavu a ponecháním pacienta na místě nebo jeho předáním do další odborné péče, či dalších podpůrných služeb, popřípadě do péče zdravotnického personálu a sepsáním potřebné dokumentace.

Kategorie: P - hrazen plně;

Omezení místem: BOM - bez omezení

Omezení frekvencí: bez omezení

Obvyklá doba trvání celého výkonu v minutách: 30

Podmínky:

(Pokud je omezení místem "S",

popište, čím je pracoviště specializované.)

Podmínkou pro činnost zdravotnického interventa je absolvování příslušného kurzu dle Metodického doporučení vydaného MZ (2019).

Důvod změnového řízení:

(V případě, že výkon nahrazuje staré metody, doplňte čísla původních výkonů.)

V rámci zdravotnického systému ČR není dosud z veřejného zdravotního pojištění hrazen žádný výkon ošetřující akutní stresovou reakci (F43.0), pracovníkem který není klinickým psychologem nebo psychiatrem. V akutních situacích přitom s takto zasaženými osobami pracují velmi často jiní zdravotničtí pracovníci, jako všeobecné sestry, zdravotničtí záchranáři nebo lékaři, a to bez jakékoliv průpravy ke správnému zvládnutí akutní stresové reakce. V kurzech certifikovaných MZ (CK - PRVNÍ PSYCHICKÁ POMOC VE ZDRAVOTNICTVÍ - INTERVENČNÍ PÉČE POSKYTOVANÁ SEKUNDÁRNĚ ZASAŽENÝM) přitom již jsou vyškoleni zdravotničtí pracovníci pro poskytování první psychické pomoci. Aktuálně pracuje v nemocniční i přednemocniční péči v ČR okolo 300 zdravotnických interventů. Poskytují péči, která je velmi potřebná a přitom dosud z veřejného zdravotního pojištění není hrazená. Jejich činnost tak dosud ze svých provozních prostředků hradí jednotliví poskytovatelé zdravotních služeb. . Další poskytovatelé dosud tuto péči nezavedli, a to z důvodu neschopnosti financovat ji z vlastních provozních prostředků.

Posouzení medicínské efektivity: Kvalitní, správné a včasné ošetření akutního stresového stavu vede k rychlejší duševní úzdavě a vyrovnaní se s nadlimitní psychickou zátěží. Je zároveň prevencí vzniku chronického duševního, i somatického onemocnění. Ošetření výkonem První psychická pomoc také znamená snižování následné zátěže zdravotnického systému. Snižuje riziko rozvoje posttraumatické stresové poruchy, somatoformní poruchy, panické poruchy, depresivních stavů a dalších. Zavedení výkonu První psychická pomoc je plně v souladu s reformou duševního zdraví v ČR. Reforma si klade za cíl podporovat včasné ošetření psychiky a předcházet tak rozvoji chronických nemocí, vyžadujících dlouhodobější zdravotní péči, případně hospitalizaci. Výkon První psychická pomoc zároveň saturuje potřebu rychlého provedení základních podpůrných opatření u osoby s rozvinutými symptomy akutní stresové reakce (F43.0). Nenahrazuje, ani nedubluje krizovou intervenci, potažmo činnost Center krizové intervence, jež neřeší okamžitou potřebu poskytnutí první psychické pomoci v časovém horizontu desítek minut od jejího vzniku, stejně jako potřebu poskytování této pomoci ve zdravotnické zařízení. V rámci reformy péče o duševní zdraví MZ zároveň podporuje terénní akutní péči v domácím prostředí zasaženého i schopnost pozůstalých vrátit se z nemocnice do svého prostředí. První psychická pomoc je jednou z forem takové péče, poskytovanou v nejčasnější fázi po zasažení jedince.

Ekonomický dopad:

(Doplňte odhadovaný počet pacientů za rok)

6 000 pacientů za rok. Zdravotničtí interventé tvoří novou pracovní pozici. Svou činnost vykonávají navíc, ke svému primárnímu zařazení zdravotnického pracovníka, zpravidla v rámci DPP.

Porovnání s prokázaným léčebným přínosem: První psychická pomoc znamená akutní ošetření zasaženého ASR formou krizového rozhovoru, emoční podpory, poskytnutí informací, edukací o posttraumatických stavech, návazných službách... součástí postupu je podpora vlastních kompetencí a hledání zdrojů podpory v blízkém okolí zasaženého pro stabilizaci jeho psychického stavu. Při využití výkonu První psychická pomoc se výrazně snižuje nutnost medikace zasaženého, transportu do zdravotnického zařízení, či psychiatrické nemocnice. Klesá tak potřeba poskytovat vyšší a finančně náročnější péči specializace psychiatr a klinická psychologie, jejichž odborností je krizová intervence. První psychická pomoc je využívána v běžné praxi poskytování zdravotních služeb v individuálních situacích. V posledních několika letech narůstá také její využitelnost při zvládání mimořádných událostí, při nichž je jinak okamžití poskytnutí psychické podpory jen velmi obtížně dosažitelné. V případě aktivního střelce ve FN Ostrava, byla deseti zdravotnickými interventy poskytnuta tato podpora čtyřiapadesáti osobám. Během epidemie Covid-19 jde o další významnou skupinu zasažených, a to nejčastěji v situacích ztráty jejich blízkých za ztížených podmínek možnosti rozloučení se, vyčerpání a časového vytížení zdravotnických týmů, atd. Výzkum efektivity léčebného účinku v této oblasti dosud není uzavřen, klinické poznatky však ukazují na nesporný přínos metody.

Způsob úhrady v dalších zemích: Neznámý...

Další odbornosti:

Kód Název

Režie

Nositelé:

Pořadí	Kategorie	Funkce	Praxe	Čas	Poznámka	Aktuální body
10	S3	podpůrná léčba poskytovaná NLZP	2	30		107,81
Celkem:						107,81

Přímo spotřebovaný materiál - PMAT:

Kód	Název	Doplňek	Množství	Jednotka	Cena	Body
Celkem:						0,00 0,00

Přímo spotřebované léčivé přípravky - PLP:

Kód	Název	Doplňek ATC	Omezení	Množství	Jednotka	Cena	Body
Celkem:							0,00 0,00

Přístroje:

Kód	Název	D.Ž.	N.Ú.	D.P.	Procento z výkonu	Cena	Body
Celkem:							0,00 0,00

ZUM:

Kód	Název
-----	-------

Položky mimo číselník

Název	Popis
-------	-------

ZULP:

Kód	Název
-----	-------

Položky mimo číselník

Název	Popis
-------	-------

Bodová hodnota	Přímé	Režijní	Celkem
	108	98,40	206